

## POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

**Typ posudku:** *vedoucí*

**Autor/ka práce:** Marie Doležalová

**Název práce:** Profesionální dráhy ředitelů a ředitelky mateřských škol

**Vedoucí práce:** Mgr. Barbora Procházková

**Oponent/tka:** Mgr. Jitka Wirthová, Ph.D.

**Navržené hodnocení:** E

.....  
**Vazba práce na okruhy SZZ** (informace je uvedena v Příloze bakalářské práce)

*Tato část se týká pouze prací vypracovaných ve studijním programu Sociologie se specializací; dále pak prací ze studijního programu Sociologie - sociální politika obhajovaných v tzv. pilotním režimu.*

### **SZZ, Sociologie**

Okruh 2: POJMY

Klíčové slovo: Nerovnost

Okruh 4: PROCESY

Klíčové slovo: Sociální mobilita

Okruh 5: IDENTITY

Klíčové slovo: Genderová

### **SZZ, Metodologie**

Okruh 1: Teoretická východiska výzkumu

Téma: Porozumění v kvalitativním výzkumu

Okruh 2: Příprava a organizace výzkumu

Téma: Flexibilita kvalitativního výzkumu - reflexe proměn projektu v průběhu výzkumu

Okruh 3: Vytváření a sběr dat

Téma: Výzkumný rozhovor

Okruh 4: Analýza dat

Téma: Kódování a kategorizace kvalitativních dat

Okruh 5: Reflexivita, etika a prezentace výzkumu

Téma: Výzkumnická reflexivita

### **SZZ ze specializace Studia současných společností**

Téma: Gender ve škole Navazuje na předmět/y: Gender a společnost

## Posudek

**Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.**

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry?

*Cíl práce je formulován jasně. Výzkumné otázky a podotázky jsou následující.*

*1) Jak ředitelé a ředitelky konstruují svou profesní dráhu*

*1.1. Jaké zkušenosti ředitelů a ředitelek formovaly jejich profesní dráhu?*

*1.2. Jak ředitelé a ředitelky prostřednictvím svých prožitků konstruují osobní perspektivy a přístupy k vlastnímu vedení?*

*2) Zda a jak se liší profesní dráhy mužů a žen na vedoucích pozicích v mateřských školách?*

*2.1. Jakým způsobem vnímají přístup k mužskému elementu ve feminizovaném prostředí?*

*Autorka v empirické části práce explicitně odpovídá na tři zvolené podotázky. Na hlavní výzkumné otázky však explicitně neodpovídá. Je pravda, že na otázku „Jak ředitelé a ředitelky konstruují svou profesní dráhu“ autorka ve své práci odpověď poskytuje. Na druhou klíčovou otázku „Zda a jak se liší profesní dráhy mužů a žen na vedoucích pozicích v mateřských školách?“ však jasná odpověď v textu chybí. Autorka se zaměřuje především na vnímání muže jako učitele/ředitele v preprimárním vzdělávání, což je sice součástí otázky, ale plně to nepostihuje zvolenou výzkumnou otázku.*

2. Je práce vhodně strukturována? Navazují jednotlivé části textu plynule na sebe, je text věcný a logicky konzistentní?

*Jednotlivé části práce na sebe bez problému navazují. Text je věcný a logicky konzistentní. Nicméně v části věnované analýze dat je struktura jednotlivých kapitol, podkapitol a témat méně přehledná a postrádá potřebnou konzistenci.*

3. Je z práce patrná vazba tématu na zvolené okruhy SZS ze sociologie, specializace a metodologie? Jsou pasáže týkající se zvolených okruhů harmonicky včleněné do celku bakalářské práce?

*Ano, zcela. Autorka se v práci věnuje zvoleným okruhům a klíčovým slovům dostatečně.*

4. Dokládají pasáže práce, ve kterých je rozvíjena vazba práce na státnicové okruhy, dostatečně hlubokou znalost studovaného tématu, problému či jevu na jeho teoretické nebo metodologické rovině? Je znalost zvoleného státnicového okruhu vhodně reflektována v analýze a při formulování závěru práce?

*Ano, zcela. Práce je propojena s vybranými státnicovými okruhy, přičemž autorka prokazuje dostatečné znalosti jak na teoretické, tak na metodologické úrovni.*

5. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

*Ano, bez problému. Jen bych v případě využívání odborných zdrojů uvítala více aktuálních textů z posledních let, protože některé použité zdroje jsou i několik dekád staré.*

6. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

*Výběr participantů a participantek pro účely výzkumu nebyl jednoduchý, a autorka si s jejich hledáním dala velkou práci, věnovala jim značné úsilí. Počet šesti rozhovorů považují pro účely bakalářské práce za dostatečný. Autorka se v metodologické části detailně věnuje zvoleným datům, jejich sběru, popisu a také zvolené metodě analýzy, přičemž celá tato část je dobře zpracovaná a transparentní.*

*Oceňuji zájem autorky o realizaci Interpretativní fenomenologické analýzy, která představuje poměrně náročnou výzkumnou metodu pro začínající výzkumníci. Nicméně samotné výsledky analýzy považují za slabší. Analýza je rozdělena do tří částí podle jednotlivých výzkumných podotázek. Vyzdvihují vytvoření tabulek se subkategoriemi a rodícími se tématy, které jsou klíčové pro metodu Interpretativní fenomenologické analýzy. Autorka se detailněji věnuje tématům, která se objevovala napříč rozhovory, avšak interpretace místy působí chaoticky. Komentáře autorky se prolínají s citacemi, a není vždy jednoznačné, ke kterým citacím komentáře patří. Bylo by vhodné analýzu přehledněji strukturovat, například jednotlivá témata více oddělit nebo přidat nadpisy, což je v některých částech analýzy provedeno, ale není to konzistentní napříč analýzou. Interpretace dat je spíše popisná, což je škoda, vzhledem k velkému potenciálu získaných dat. V některých částech analýzy jde autorka pouze po povrchu a hlouběji se nezamýšlí nad získanými daty. Citace jsou často delší než samotné komentáře autorky. Zaznamenávám také značný rozdíl ve zpracování analýzy u jednotlivých výzkumných otázek. První část, "Determinanty profesního rozvoje," je zpracována detailně, nicméně poslední část, "Muži v učitelské profesi," působí nedotaženě, převažují zde úryvky z rozhovorů nad interpretací, což je velká škoda, vzhledem k tomu, že genderový aspekt tvoří významnou součást práce. Nicméně na druhou stranu oceňuji propojování výzkumných zjištění s odbornou literaturou, se kterou autorka pracuje v teoretické části práce.*

7. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

*Tuto otázku zodpovídám o bod výše. Závěry práce jsou zajímavé, nicméně poměrně stručné a nepřinášejí nová zjištění. Potenciál získaných dat nebyl plně využit, což je velká škoda.*

8. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých? Jsou v práci jasně vyznačeny s uvedením původu části textu, které byly strojově vytvořeny nebo vznikly ze strojově vytvořených podkladů?

*Ano, bez problémů.*

9. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

*Odkazový aparát je problematický a obsahuje řadu nedostatků. V textu chybí u některých citací úplné znění, například na straně 16, kde je uvedeno pouze "Fárová." Citace nejsou jednotné napříč celou prací – v případě díla dvou autorů se někde používá "&" a jinde "and". Na straně 19 autorka v závorce uvádí pouze rok bez uvedení autorů, což se opakuje i v dalších částech práce. U některých citací je uvedena strana textu, zatímco u jiných nikoliv.*

*Práce je psána kultivovaným a čtivým jazykem, avšak čtení ztěžují různé překlepy a formální nedostatky. Práce by si zasloužila pečlivější korekturu.*

10. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

*Některé odstavce v teoretické části práce na sebe navenavazují a není jasné, proč je autorka zařadila. Například na straně 17 se objevuje odstavec o vzdělávání v Portugalsku, ale není zřejmé, proč se autorka zrovna této problematice věnuje, jaká je souvislost s ČR, případně proč neuvedla jiné země.*

*Očekávala bych také širší rozpracování podkapitoly o skleněném stropu a skleněném výtahu, které jsou důležitými koncepty v rámci tématu práce, avšak je jim věnován jen velmi malý prostor.*

*Autorka se sice zaměřuje na oblast preprimárního vzdělávání, ale v teoretické části diskutuje studie prováděné v kontextu vysokého a základního školství. Uvedení těchto studií nemusí být nutně nevhodné, ale jejich propojení s preprimárním vzděláváním není dostatečně odůvodněno.*

*V některých částech práce se autorka snaží používat genderově senzitivní jazyk, ale jinde používá generické maskulinum, což narušuje konzistenci v této oblasti.*

*Oceňuji detailní představení profesních drah participantů a participantek, avšak by bylo přínosné, kdyby bylo formulováno přehledněji a stručněji. Přesto tuto část považuji za velmi důležitou vzhledem k tématu bakalářské práce.*

*Na závěr bych chtěla vyzdvihnout tabulku srovnání teorií profesních drah učitelů, které si velice cením.*

#### 11. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

*Mohla by autorka podrobněji odpovědět na otázku „Zda a jak se liší profesní dráhy mužů a žen na vedoucích pozicích v mateřských školách?“ (2. výzkumná otázka), na kterou v práci není dostatečně odpovězeno? Bylo by rovněž možné, aby autorka svá zjištění propojila s relevantními výzkumy na dané téma.*

*Zároveň bych ráda věděla, zda autorka zpětně považuje užití Interpretativní fenomenologické analýzy (IPA) za vhodné pro téma práce, narozdíl od jiných výzkumných metod, např. Tématické analýzy. Jaké největší výhody autorka vidí v použití IPA?*

#### 12. Vyplňuje pouze vedoucí práce

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Turnitin

Komentář vedoucí/ho práce k výsledku kontroly:

*Kontrola ukázala, že jeden z odstavců v teoretické části práce je skoro totožný s textem v jiné absolventské práci. Důvodem však může být využívání totožného zdroje. Žádná další významnější podobnost nebyla v textu nalezena.*

#### **Celkové hodnocení práce:**

*Téma předložené práce je originální a má velký potenciál. Problematika ředitelů a ředitelky v mateřských školách, obzvláště z genderové perspektivy, je neprobádaná, což činí zvolené téma obzvláště zajímavým. Bohužel potenciál práce nebyl zcela využit. Stejně tak i schopnosti a zapálení autorky, které jsem mohla během naší spolupráce vidět. Z práce je zřetelné, že autorka umí velice dobře pracovat s textem a jazykem a současně i se zvolenou výzkumnou metodou o kterou od začátku jevila velký zájem. O to více mě mrzí, že autorčiny schopnosti nebyly plně rozvinuty při přípravě bakalářské práce. Z textu je celkově zřejmé, že byla práce zpracována narychlo, což se projevilo v množství nedostatků. Nicméně oceňuji, kolik úsilí autorka věnovala dokončení práce v posledních týdnech, a jaký pokrok dokázala na poslední chvíli udělat. Toto úsilí však nemůže nahradit průběžnou práci. Z výše uvedeného nemohu hodnotit práci jinak, než známkou E.*

Datum: 11.8.2024

Podpis: